

Behandling af adipositas og udvikling af spiseforstyrrelse

- **Highlights fra medierne**

*Læge, Ph.d.-stud. Maria Martens Fraulund &
Børnelæge, Ph.d., Klinisk lektor, Cilius Esmann Fonvig*

Berømt behandling af børn kan føre til spiseforstyrrelse

Forældre og eksperter kritiserer en overvægtsbehandling, som er udviklet på Holbæk Sygehus. Ansvarlig overlæge afviser kritikken.

Lotte og Jespers søn fik anoreksi, da han blev behandlet for overvægt

Et forældrepar kritiserer, at den berømte Holbæk-model ikke så nærmere på årsagen til overvægt, end at barnet var overvægtig.

Psykologer advarer: - Slankekur kan få en djævel til at vokse indeni

Psykologer ser et klart mønster: Ofte begynder en spiseforstyrrelse med et ønske om at tabe sig.

Overlæge afviser kritik: - Risikoen for anoreksi er minimal ved overvægtsbehandling

Det ville ikke give mening at informere om en risiko for anoreksi, når børn kommer i overvægtsbehandling, fastslår Holbæk-modellens grundlægger.

Behandling for overvægt førte 15-årige Ida ind i anoreksiens verden

En nordjysk udgave af den berømte Holbæk-model skulle hjælpe Ida af med overvægt, men oveni udviklede hun anoreksi. Fra det nordjyske hospital lyder det, at man følger anbefalingerne fra sundhedsmyndighederne.

Overlæge anslår at 10 procent af anoreksipatienter har været i vægttabsbehandling - Jens-Christian Holm: Der mangler evidens

Det er ikke ualmindeligt at anoreksipatienter tidligere har været i overvægtsbehandling, fortæller ledende overlæge.

Julemærkehjemmene har droppet vægtfokus: - Vi er blevet klogere

Børnene på Julemærkehjemmene kommer ikke længere for at tabe sig, men for at få styrket troen på sig selv.

Forening anbefaler sundhedsplejersker at tie om børns vægt

Foreningen Spiseforstyrrelser og Selvskade advarer mod at udsætte børn for et stort vægtfokus.

15-22. august 2024

Berømt behandling af børn kan føre til spiseforstyrrelse

Forældre og eksperter kritiserer en overvægtsbehandling, som er udviklet på Holbæk Sygehus. Ansvarlig overlæge afviser kritikken.

Overlæge Jens-Christian Holm, der har udviklet Holbæk-modellen, afviser kritikken, der lyder på, at behandlingen kan føre til spiseforstyrrelser.

Foto: Mie Neel

---

15. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

- Det kan være enormt forstyrrende for et barns udvikling, når man spiser som i fx Holbæk-modellen. Sult/mæthed- og nydelseselementet bliver lagt til side, siger Signe Rasholm, der er autoriseret psykolog og afdelingsleder i Askovfondens behandlingssted for spiseforstyrrelser, Askovhus.
- Jeg ville ikke lade mine børn gå i sådan en behandling. Hvis man allerede smadrer den meget vigtige fornemmelse for sult og mæthed tidligt i livet, så kan det få store konsekvenser, fastslår hun.

af de 3.948 børn,

Ifølge tal fra Sundhedsdatastyrelsen fra årene 2007 til 2023 har 19 børn og unge, svarende til 0,5 procent af dem, som har været i fedmebehandling på Holbæk Sygehus, efterfølgende - mens de fortsat var under 18 år - været i behandling for en spiseforstyrrelse på et sygehus.

Hos den offentlige Klinik for Spiseforstyrrelser i Roskilde skønner ledende overlæge Susanne Koch, at cirka 10 procent af de henviste børn og unge med anoreksi og behandling tidligere har været i overvægtsbehandling, som fx Holbæk-modellen.

Lotte og Jespers søn fik anoreksi, da han blev behandlet for overvægt

Et forældrepar kritiserer, at den berømte Holbæk-model ikke så nærmere på årsagen til, at deres søn var overvægtig.

16. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Lotte og Jesper er stadig prægede af den tid, hvor de måtte holde deres søn, for at han ikke manisk skulle dyrke motion.

Foto: Kim Rasmussen

- Det kunne i princippet have været en hvilken som helst overvægtsbehandling. Og langt hen ad vejen var vi tilfredse med den behandling, for Gustav tabte sig jo, men at der intet beredskab var, da han blev syg, var alarmerende, siger Gustavs mor.

Overlæge afviser kritik: - Risikoen for anoreksi er minimal i overvægtsbehandling

Det ville ikke give mening at informere om en risiko for anoreksi, når børn kommer i overvægtsbehandling, fastslår Holbæk-modellens grundlægger.

Overlæge Jens-Christian Holm møder ofte bekymring fra forældre for, at deres børn vil udvikle en spiseforstyrrelse, men fortæller dem, at risikoen er meget lille. Han mener, at overvægtsbehandling tværtimod kan forbedre børns trivsel.

Foto: Mie Neel

---

17. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Psykologer advarer: - Slankekur kan få en djævel til at vokse indeni

Psykologer ser et klart mønster: Ofte begynder en spiseforstyrrelse med et ønske om at tabe sig.

18. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Signe Rasholm mener principielt ikke, børn bør sættes i den form for overvægtsbehandling.

Foto: Pernille Rohde

- Hos langt de fleste, som kommer med en spiseforstyrrelse hos mig, er det i en eller anden grad startet med en form for slankekur, siger Britta Rosenvinge Tønnies og uddyber:

- Man kan med en slankekur opnå succes midlertidigt, men der er en djævel, der vokser indeni. Intet er stærkere end vores hjerne, og når den oplever sult, kan den miste kontrollen. På den måde bliver der plantet et spiseforstyrrelsesfrø.

Ikke designet til slankekur

Hun mener ikke, det er etisk forsvarligt at bruge slankekur som behandling.

- Meget restriktiv spising, som slankekure bygger på, kan føre til spiseforstyrrelser, fordi den, der skal tabe sig, overpræsterer og bliver så god til at tabe sig, at det ender med en spiseforstyrrelse.

19. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Behandling for overvægt førte 15-årige Ida ind i anoreksiens verden

En nordjysk udgave af den berømte Holbæk-model skulle hjælpe Ida af med overvægt, men oveni udviklede hun anoreksi. Fra det nordjyske hospital lyder det, at man følger anbefalingerne fra sundhedsmyndighederne.

Ida husker, at der på et tidspunkt var en spiseforstyrrelsesbehandler, der sagde, at hun skulle se det som noget positivt, at hun havde fået anoreksi, fordi den hjalp hende til at tabe sig.

Foto: Cathrine Ertmann

Behandling for overvægt førte 15-årige Ida ind i anoreksiens verden

En nordjysk udgave af den berømte Holbæk-model skulle hjælpe Ida af med overvægt, men oveni udviklede hun anoreksi. Fra det nordjyske hospital lyder det, at man følger anbefalingerne fra sundhedsmyndighederne.

i Holbæk-modellen, i flere tilfælde udviklet anoreksi. Det gælder også for nu 18-årige Ida Brøndum Leed. Selvom der er gået nogle år, siden hun var i vægttabsforløbet, strejfer hendes tanker stadig ofte det sukkermonster, hun fik at vide, hun skulle passe på. Læs, hvordan hendes vægttabsforløb pludselig tog en helt ny drejning.

Forvrænget kropsbillede

Men hendes kamp mod spiseforstyrrelsen er ikke helt forbi. Hun tænker stadig meget over, hvad hun spiser, og hendes kropsbillede er forvrænget.

Råderummet har hun svært ved at slippe, hun kæmper med tanker om ikke at spise for meget usundt og overskride råderummet.

20. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Overlæge anslår at 10 procent af anoreksipatienter har været i vægttabsbehandling - Jens-Christian Holm: Der mangler evidens

Det er ikke ualmindeligt at anoreksipatienter tidligere har været i overvægtsbehandling, fortæller ledende overlæge.

Overlæge Jens-Christian Holm mener ikke, der er evidens for at fedmebehandling kan føre til anoreksi.

Foto: Thomas Olsen

Susanne Koch siger om sammenhængen:

- Nogle gange har vi nogen, der har været i vægttabsbehandling forskellige steder, og hvor det er kammet over; måske har de været rigtig gode til at tabe sig. De har spist efter en kostplan og tør ikke rigtig at slippe den igen. Det kan være fordi, det har givet dem en følelse af kontrol eller succes. De har

Hun understreger, at det ikke er hovedparten af de børn og unge, der bliver henvist til klinikken, der har været i vægttabsbehandling, men har et skøn over, hvor mange det drejer sig om:

- Det er selvfølgelig meget svært at sige, fordi vi ikke gør det op, men det er måske 10 procent, siger overlæge Susanne Koch, Klinik for Spiseforstyrrelser.

Hun understreger, at hun aldrig har beskæftiget sig med behandling af overvægt, men gør sig nogle tanker om, hvordan man kunne gribe det an, så man undgår, at det ender med en spiseforstyrrelse.

- Der er jo allerede en diskussion om, hvor meget man skal vejes og også om, at vi skal øve os i at være mere rummelige. Jeg ved ikke så meget om overvægtige børn, men på voksenområdet er der lavet undersøgelser, der viser, at først ved stor overvægt er det farligt. Man skal måske interessere sig mere for, hvordan man ellers har det og se på trivsel.

21. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Julemærkehjemmene har droppet vægtfokus: - Vi er blevet klogere

Børnene på Julemærkehjemmene kommer ikke længere for at tabe sig, men for at få styrket troen på sig selv.

-Vi har fulgt udviklingen i samfundet og er holdt op med at tale om vægt og vægttab på Julemærkehjemmene. Og dette fokus har givet bedre resultater, siger Søren Ravn Jensen, der er direktør i Julemærkefonden med hovedkontor i Roskilde og tre ud af fem julemærkehjem på Sjælland.

Det er stadig fast procedure, at børn, der kommer på Julemærkehjemmene, bliver vejet og målt ved start og afslutning af opholdet, men deres data bliver ikke brugt aktivt, mens de er her.

Spørger ikke til vægt

Julemærkehjemmene er ikke længere kun for tykke børn.

Der kommer stadigvæk børn på Julemærkehjemmene, der ønsker at tabe sig, og de bliver ikke afvist, fortæller Søren Ravn Jensen.

I dag får børnene på Julemærkehjemmene hjælp til at styrke selvværdet. Fokus er flyttet fra vægt til trivsel, fortæller direktør Søren Ravn Jensen.

Foto: Kim Rasmussen

Forening anbefaler sundhedsplejersker at tie om børns vægt

Foreningen Spiseforstyrrelser og Selvskade advarer mod at udsætte børn for et stort vægtfokus.

22. august 2024

Af Pernille Rohde, Sjællandske Nyheder

Hun understreger vigtigheden af, at vægt ikke bliver et centralt emne for børn og unge:

- Det er klart vores erfaring, at et ensidigt fokus på vægt i en periode giver en overrisiko for at få en spiseforstyrrelse. Dette gælder især for børn og unge, der i forvejen har svært ved at håndtere vanskelige følelser og måske har lavt selvværd.

Kurser for kommuner

Foreningen arbejder aktivt med kurser for sundhedsplejersker i nogle kommuner for at mindske vægtfokuseringen:

- Over for sundhedsplejerskerne anbefaler vi, at de lader være med at dele vægten med det enkelte barn, for vægt er en vigtig faktor i at undgå spiseforstyrrelser, siger direktøren.

Ensidigt fokus på vægt giver en overrisiko for at udvikle spiseforstyrrelser, mener Laila Walther, direktør i Foreningen Spiseforstyrrelser og Selvskade.

Foto: PR

Holm: En konflikt

At der er en diskussion om, hvorvidt man skal veje børn, fx hos sundhedsplejersken, synes han er helt forfejlet, og han kalder det et misforstået hensyn.

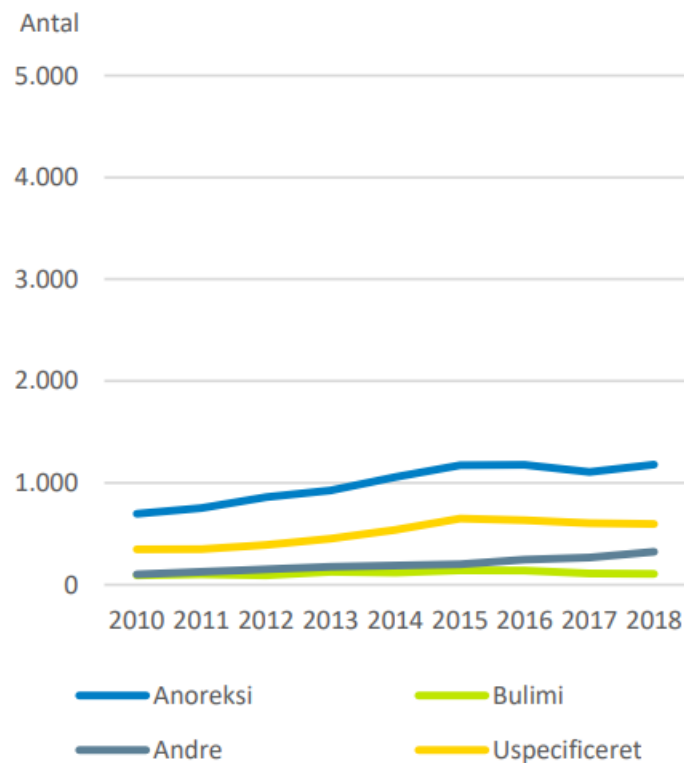
-Det gør faktisk skade, fordi man signalerer, at børnene ikke må vide det og det får dem til at tænke "Hvorfor må jeg ikke vide det?" og når de kommer ud på trampolinen bagefter, tænker de, at der sikkert er noget galt.

Han kalder det en konflikt mellem behandlingen for spiseforstyrrelser og overvægtsbehandling, at man står i to lejre med hensyn til blandt andet vejning.

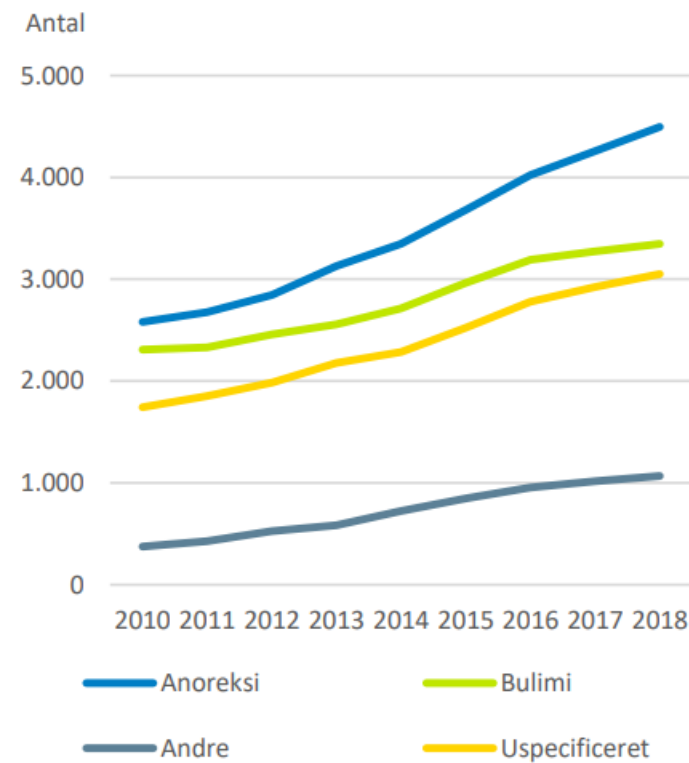

Figur 2 Antal børn og unge samt voksne med spiseforstyrrelse i 2010 og 2018, opdelt på aldersgruppe samt type af spiseforstyrrelse

a) Børn og unge

b) Voksne

Kilde: Landspatientregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Personer er opgjort som unikke personer, der har haft ambulanskontakt eller indlæggelse grundet anoreksi, bulimi, andre og/eller uspecificerede spiseforstyrrelse en eller flere gange inden for de seneste fem år pr. 1. januar i opgørelsesåret. Hvis en person har haft kontakt i forbindelse med flere forskellige spiseforstyrrelser, vil personen indgå én gang inden for hver kategori. Opgørelsen er opdelt på henholdsvis børn og unge (8-17 år) og voksne (18 år og ældre). Alder er opgjort pr. 1. januar i opgørelsesåret

Bilagstabeller og figurer

Bilagstabel 1 Forekomst blandt børn og unge (8-17 år) efter bopælsregion i perioden 2010-2018, opgjort i antal og pr. 1000 borgere i aldersgruppen

Region	Spiseforstyrrelse	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nordjylland	Anoreksi	69 (0,9)	73 (1)	91 (1,3)	98 (1,4)	120 (1,7)	135 (2)	146 (2,1)	135 (2)	156 (2,3)
	Bulimi	8 (0,1)	12 (0,2)	10 (0,1)	11 (0,2)	14 (0,2)	11 (0,2)	10 (0,1)	5 (0,1)	8 (0,1)
	Andre	6 (0,1)	14 (0,2)	29 (0,4)	27 (0,4)	29 (0,4)	21 (0,3)	17 (0,3)	22 (0,3)	27 (0,4)
	Uspecificeret	21 (0,3)	23 (0,3)	25 (0,4)	19 (0,3)	20 (0,3)	28 (0,4)	19 (0,3)	18 (0,3)	15 (0,2)
	Samlet gruppe	94 (1,3)	110 (1,5)	138 (1,9)	138 (2)	162 (2,3)	165 (2,4)	171 (2,5)	157 (2,3)	188 (2,8)
Midtjylland	Anoreksi	152 (0,9)	179 (1,1)	204 (1,3)	217 (1,4)	250 (1,6)	286 (1,8)	279 (1,8)	265 (1,7)	280 (1,8)
	Bulimi	11 (0,1)	16 (0,1)	21 (0,1)	28 (0,2)	20 (0,1)	30 (0,2)	38 (0,2)	28 (0,2)	24 (0,2)

Hele landet	Anoreksi	697 (1)	754 (1,1)	859 (1,3)	928 (1,4)	1.060 (1,6)	1.174 (1,7)	1.177 (1,7)	1.108 (1,6)	1.180 (1,7)
	Bulimi	93 (0,1)	103 (0,1)	93 (0,1)	126 (0,2)	119 (0,2)	142 (0,2)	141 (0,2)	110 (0,2)	107 (0,2)
	Andre	103 (0,1)	130 (0,2)	156 (0,2)	179 (0,3)	191 (0,3)	203 (0,3)	248 (0,4)	272 (0,4)	328 (0,5)
	Uspecificeret	350 (0,5)	354 (0,5)	396 (0,6)	458 (0,7)	540 (0,8)	652 (1)	637 (0,9)	610 (0,9)	601 (0,9)
	Samlet gruppe	1.110 (1,6)	1.200 (1,7)	1.333 (1,9)	1.493 (2,2)	1.627 (2,4)	1.809 (2,7)	1.853 (2,7)	1.759 (2,6)	1.845 (2,7)

	Samlet gruppe	315 (1,7)	327 (1,7)	375 (2)	447 (2,3)	494 (2,6)	559 (2,9)	580 (3)	566 (2,8)	588 (2,9)
Sjælland	Anoreksi	113 (1)	123 (1,2)	131 (1,2)	137 (1,3)	157 (1,5)	158 (1,5)	147 (1,4)	132 (1,3)	140 (1,4)
	Bulimi	23 (0,2)	20 (0,2)	13 (0,1)	19 (0,2)	17 (0,2)	24 (0,2)	27 (0,3)	27 (0,3)	24 (0,2)
	Andre	18 (0,2)	17 (0,2)	13 (0,1)	15 (0,1)	18 (0,2)	16 (0,2)	21 (0,2)	22 (0,2)	23 (0,2)
	Uspecificeret	65 (0,6)	66 (0,6)	72 (0,7)	89 (0,9)	126 (1,2)	154 (1,5)	171 (1,7)	195 (1,9)	200 (2)
	Samlet gruppe	184 (1,7)	195 (1,8)	196 (1,8)	221 (2,1)	260 (2,5)	277 (2,7)	285 (2,8)	286 (2,8)	280 (2,7)
Hele landet	Anoreksi	697 (1)	754 (1,1)	859 (1,3)	928 (1,4)	1.060 (1,6)	1.174 (1,7)	1.177 (1,7)	1.108 (1,6)	1.180 (1,7)
	Bulimi	93 (0,1)	103 (0,1)	93 (0,1)	126 (0,2)	119 (0,2)	142 (0,2)	141 (0,2)	110 (0,2)	107 (0,2)
	Andre	103 (0,1)	130 (0,2)	156 (0,2)	179 (0,3)	191 (0,3)	203 (0,3)	248 (0,4)	272 (0,4)	328 (0,5)
	Uspecificeret	350 (0,5)	354 (0,5)	396 (0,6)	458 (0,7)	540 (0,8)	652 (1)	637 (0,9)	610 (0,9)	601 (0,9)
	Samlet gruppe	1.110 (1,6)	1.200 (1,7)	1.333 (1,9)	1.493 (2,2)	1.627 (2,4)	1.809 (2,7)	1.853 (2,7)	1.759 (2,6)	1.845 (2,7)

Kilde: Landspatientregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.